

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 360/2010-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. októbra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť G. S., M., zastúpeného advokátkou JUDr. M. K., K., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11 Co 25/2009 z 21. apríla 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť G. S. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. augusta 2010 doručená faxom a následne 12. augusta 2010 poštou doplnená sťažnosť G. S., M. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. M. K., K., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky

(ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 11 Co 25/2009 z 21. apríla 2009 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že „sťažovateľ... 22. 12. 1998 podal na Okresný súd Košice II. návrh... na začatie konania o zaplatenie sumy 61.290,10,- Sk s príslušenstvom, titulom vrátenie plnenia, bezdôvodného obohatenia, zo strany zhotoviteľa diela, keďže som bol nútený jednostranným právnym úkonom zrušiť zmluvu o zhotovení veci na zákazku z marca 1998. Urobil som tak z dôvodu, že vec zhotovená na zákazku, vykazovala vadu, ktorá sa opätovne vyskytla, po jej oprave, z ktorého dôvodu nebolo možné vec zhotovenú na zákazku riadne užívať. Podľa môjho názoru vec vykazovala už vadu neodstrániteľnú.

Žalobou z toho istého dňa, som sa voči zhotoviteľovi diela domáhal aj náhrady škody, ušlého zisku, ktorý vznikol v dôsledku protiprávneho konania zhotoviteľa diela, pri plnení záväzku zo zmluvy o zhotovení veci na zákazku. Keďže zhotoviteľ diela nerešpektoval, pri zhotovovaní veci na zákazku, technologický postup, bola podlaha... vyrovnaná... vadne, a keď došlo ku jej rozpínaniu, keďže zhotoviteľ diela neponechal normou určené dilatačné špáry, tak následne došlo ku preseknutiu faxového kábla, a ja som tak neobdržal ponuku na uzavretie zmluvy o dielo na zákazku v hodnote 50.000,- Sk... od pána D., môjho kolegu, keďže som sa nemal ako o ponuke dozvedieť. V dôsledku porušenia zmluvných povinností zo strany zhotoviteľa diela, mi vznikla škoda, ušlý zisk, o ktorý by som bez protiprávneho konania zhotoviteľa diela, nemusel prísť.“

Sťažovateľ v sťažnosti ďalej podrobne uvádza, ako z jeho strany došlo k viacerým reklamáciám vykonaného zhotovenia veci na zákazku a následne aj k zrušeniu zmluvy.

Zo sťažnosti tiež vyplýva, že sťažovateľ bol nútený podať sťažnosť ústavnému súdu z dôvodov zbytočných prietáhov v konaní, pričom ústavný súd sťažnosti vyhovel a nálezom sp. zn. II ÚS 81/05 zo 6. júla 2005 konštatoval prietahy v konaní okresného súdu. Keďže ani následne okresný súd vo veci nekonal, sťažovateľ sa opätovne obrátil na ústavný súd,

ktorý nálezom sp. zn. I. ÚS 119/08 z 18. septembra 2008 znovu rozhodol, že zo strany okresného súdu dochádza k zbytočným priet'ahom v konaní.

Podľa názoru s'ťažovateľa „... Zrejme vyššie uvedené právoplatné rozhodnutia Ústavného súdu... tak pobúrili zákonnú sudkyňu... že... 12. 11. 2008 vyhlásila rozsudok, ktorým moju žalobu, ešte z roku 1998, zamietla...

Okresný súd rozhodol, údajne na základe riadne vykonaného dokazovania, najmä výsluchu účastníkov konania, znaleckým dokazovaním, ktoré bolo opakované ústavným súdom vyhlásené za neefektívne, ba až zmätočné a k uvedenému stanovisku sa pripojil ESLP v Štrasburgu.

Súd I. stupňa rozhodol tak, že prvý uplatnený nárok žalobcu na zaplatenie sumy 61.290,120,- Sk s príslušenstvom, kde sa tento dožadoval plnenia zo zrušenej zmluvy o zhotovení veci na zákazku, zamietol. Urobil tak výlučne z dôvodu, že žalobca umožnil žalovanému, napriek tomu, že s ním žalobca dňa 21. 7. 1998 zrušil zmluvu, odstraňovať reklamovanú vadu, a to až dňa 15. 8. 1998. Podľa názoru súdu I. stupňa, nemohli nastať účinky zrušenia zmluvy, lebo žalobca naďalej žiadal bezplatné odstránenie vady, ktorú žalovaný už opakovane odstraňoval...

Zo zdôvodnenia rozsudku nie je jasné, pod aké ustanovenie hmotnoprávneho predpisu, podriadil súd I. stupňa toto svoje skutkové zistenie, že nenastali účinky zrušenia zmluvy, keďže dôsledky ďalšieho úkonu žalobcu, keď opakované dňa 2. 7. 1998 reklamoval vadu a žiadal jej bezplatné odstránenie, boli totiž úplne iné, než dôsledky zrušenej zmluvy.

Tento výrok rozsudku súdu I. stupňa trpí vadou nepreskúmateľnosti, pre nedostatok dôvodov, a konanie, ktoré mu predchádzalo má inú vadu, ktorá mohla mať a mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Jestvoval tu odvolací dôvod aj v zmysle ust. § 205 ods. 2 písm. c/, ale aj f/ O. S. P.

Veľmi dôležitý bol výsluch svedkyne pani Ivankovej... ktorá bola v čase zhotovovania veci na zákazku v mojom byte... našou susedkou, a vedela by sa vyjadriť, v akej kvalite bola vylievaná nivelizačná hmota pod kladenú podlahu. To, že aj pri vylievaní tejto podkladovej vrstvy pod pokladanú podlahu Topfloor D 490, zo strany žalovaného boli porušené povinnosti pri prácach v súvislosti so zhotovovaním veci na zákazku, keďže žalovaný absolútne nedodržiaval technické normy a týmito normami záväzne upravovaný postup práce, čo spôsobilo, že podklad bol natol'ko premočený, že pretekal cez strop bytu pod

našim bytom, kde žila pani Ivanková. Súd I. stupňa túto svedkyňu na pojednávanie aj predvolal, ale keďže sa pojednávania nemohla zúčastniť, súd I. stupňa došiel k záveru, že napriek môjmu návrhu, kde som označil uvedený dôkaz, ktorý nebol vykonaný a tiež som uviedol právne významnú skutočnosť, ktorú je navrhnutý dôkaz spôsobilý preukázať, nezisťoval právne významnú skutočnosť, že ju za právne významnú nepovažoval. Súd I. stupňa tak neúplne zistil skutkový stav, čo bol ďalší odvolací dôvod vo veci

Čo sa týka... náhrady ušlého zisku vo výške 50.000,- Sk, okresný súd údajne postupoval v kontexte všetkých okolností, ktoré vyšli najavo. Uviedol, že ak následkom vadného plnenia, pri zhotovení veci na zákazku vznikne občanovi škoda, je organizácia povinná ju nahradiť.. Ust. § 420 OZ upravuje následky v prípade porušenia právnej povinnosti, kedy každý zodpovedá za škodu, ktorú porušil porušením právnej povinnosti. Pri zodpovednosti za škodu podľa § 420 OZ, sa vychádza z prezumcie zavinenia.

Súd I. stupňa... ustálil, že aj keby vzal do úvahy moje tvrdenie, že bol poškodený a pretrhnutý faxový a telefónny kábel, a tým mi vznikla škoda, táto skutočnosť nestačí sama o sebe k tomu, aby boli splnené ďalšie zákonné predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu zo strany žalovaného, a to porušenie právnej povinnosti a príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou. V konaní nebolo údajne preukázané, aby ku poškodeniu, pretrhnutiu kábla, žalobcu, došlo v dôsledku vadného plnenia, alebo porušenia akejkoľvek povinnosti zo strany žalovaného. Neprichádzalo do úvahy teda už ani hodnotenie príčinnej súvislosti, ako jedného zo zákonných predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu, medzi protiprávnym konaním a vznikom škody, keď príčinnú súvislosť nemožno iba predpokladať. Z uvedeného dôvodu bol aj návrh, ohľadom môjho nároku na náhradu škody, ušlého zisku, zamietnutý.

Sťažovateľ podal... odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd... a rozsudok potvrdil, z dôvodu, že bol vo výroku vecne správny. “.

Podľa sťažovateľa „... došlo vydaným rozsudkom krajského súdu k porušeniu... základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a tiež čl. 6 ods. 1 vety Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, keďže krajský súd nepostupoval vo veci ústavne konformným spôsobom. Vo svojom rozhodnutí sa nevysporiadal s podstatnými argumentami uvedenými sťažovateľom v odvolaní, keď úplne ignoroval tu skutočnosť, že okresný súd posúdil môj prvý uplatnený nárok, ako nárok zo zmluvy o dielo podľa § 631 OZ, hoci správne mal nárok

právne posudzovať v zmysle ust. § 644 a nasl. OZ, ako nárok zo zmluvy o zhotovení veci na zákazku. V ust. § 645 OZ, je veľmi podrobne upravená otázka zodpovednosti zhotoviteľa za vady veci zhotovenej na zákazku. Keď okresný súd môj prvý uplatnený nárok posudzoval ako nárok zo zmluvy o dielo podľa § 631 OZ, vážne pochybil, lebo zmluva o dielo a zmluva o zhotovení veci na zákazku majú rozdielne podstatné náležitosti, bez dohody o ktorých, zmluvný vzťah medzi účastníkmi nemôže vzniknúť

Súd I. stupňa zmätočne interpretoval ust. § 648 ods. 2 vety druhej OZ vo veci posudzovania, kedy má objednávateľ právo zrušiť zmluvu o zhotovení veci na zákazku jednostranným právnym úkonom adresovaným zhotoviteľovi. Následne súd I. stupňa ustálil, že keďže som umožnil žalovanému dňa 15. 8. 1998 odstraňovať opakovane sa vyskytnutú vadu, po jej predchádzajúcom odstránení, napriek tomu, že dňa 21. 7. 1998 som zrušil zmluvu o obstaraní veci na zákazku jednostranným právnym úkonom adresovaným žalovanému, nemohli nastať účinky zrušenia zmluvy. Uvedený záver súdu I. stupňa je nepreskúmateľný, napriek tomu sa s ním v potvrdzujúcom rozhodnutí krajský súd stotožnil, bez toho, aby sa vyporiadal s podstatnými argumentami obsiahnutými v odvolaní.

Právo na zrušenie zmluvy o zhotovení veci na zákazku, sa môže uplatniť z dôvodu neodstrániteľnosti vady, ale tiež pri opakovanom výskyte, vždy po oprave, avšak vždy za predpokladu, že vada bráni riadnemu užívaniu zhotovenej veci.

Nemožnosť vec riadne užívať treba rozumieť prípad, keď je občan v dôsledku opakovane sa vyskytujúcej vady pomerne dlhý čas vylúčený z používania veci, takže nemožno od neho spravodlivo požadovať, aby trpel také obmedzenia. Vady s takými následkami treba postaviť, čo do právnych následkov, na roveň s vadami neodstrániteľnými. Požiadavka riadneho odstránenia vytkutej vady spočíva v tom, že táto musí byť odstránená bezozvyšku tak, aby zhotovená vec nebola výskytom vady, ani jej odstránením, úplne znehodnotená. Uvedené je aktuálne v súdenom prípade, kde ja som navrhol, aby súd vytýčil termín pojednávania v inkriminovanom byte, ktorého by sa zúčastnil znalec Ing. B., ale aj poverený pracovník T. v B., ktorý ústav by mohol preskúmať znalecký posudok Ing. B. a zistiť, ohliadkou, že pri odstraňovaní vady zo sírany zhotoviteľa, a následne pri znaleckom skúmaní, bola zhotovená podlaha úplne znehodnotená.

Uvedené nieje bez významu, pri postupe účastníkov zmluvného vzťahu, pri zrušení zmluvy podľa § 457 OZ. Problematika bezdôvodného obohatenia, t. j. vydania toho, čo som

dostal na základe zmluvy o zhotovení veci na zákazku, nebola predmetom odvolacieho konania.

Vo vyššie označenom kontexte, je záver súdu I. stupňa, že ak navrhovateľ umožnil žalovanému, po tom, čo jednostranným právnym úkonom zrušil dňa 21. 7. 1998 zmluvu o zhotovení veci na zákazku, aby tento odstraňoval dňa 15. 8. 1998 vadu, ktorá sa opakovane vyskytla, a ktorú mu navrhovateľ riadne vytkol dňa 2. 7. 1998 a žiadal jej bezplatné odstránenie, nemohli údajne nastať účinky zrušenej zmluvy, lebo navrhovateľ naďalej žiadal bezplatné odstránenie vady, ktorú už žalovaný opravoval a znovu sa vyskytla, je nepreskúmateľný a v hrubom rozpore s ust. § 157 ods. 2 O. S. P.

Ani s týmto podstatným argumentom sa vo svojom rozhodnutí nevysporiadal krajský súd, hoci som ich uvádzal vo svojom odvolaní.

Podľa obsahu spisu, tak je to uvedené v odôvodnení rozsudku odvolacieho súdu, mal žalobca nárok na peňažné plnenie vo výške 61. 290,10,- Sk, keď tvrdil, že v rámci uplatňovania zodpovednosti za vady voči žalovanému, odstúpil jednostranne od zmluvy o zhotovení veci na zákazku, na základe čoho došlo ku zrušeniu zmluvy, a vzniklo mu právo na vrátenie uvedenej sumy, ktorú žalovanému zaplatil. Uvedený záver je v rozpore so závermi okresného súdu prezentovanými v jeho rozhodnutí zo dňa 12. 11. 2008

Ten totiž ustálil, že zrušenie zmluvy zo dňa 21. 7. 1998 bolo neúčinné. Predmetom konania pred súdom I. stupňa bolo riešenie otázky, že keďže žalobca neúčinne zrušil zmluvu o zhotovení veci na zákazku, jeho žaloba je neodôvodnená.

Ak chcel odvolací súd, ktorý je v zmysle § 213 ods. 1 O. S. P. viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd I. stupňa.

V zmysle ust. § 213 ods. 2 O. S. P., ak je odvolací súd toho názoru, že sa na vec vzťahuje ustanovenie právneho predpisu, a to ust. § 457 OZ, ktoré však pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité, a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve účastníkov konania, aby sa k možnému použitiu tohoto ustanovenia vyjadrili.

Uvedene odvolací súd neurobil, hoci je jeho rozhodnutie odôvodnené výlučne aplikáciou ustanovenia právneho predpisu, teda ust. § 457 OZ, ktoré pri rozhodovaní súdu I. stupňa nebolo použité. Keďže odvolací súd si voči účastníkom konania nesplnil túto zákonom uloženú povinnosť, odňal mi možnosť účinne uplatňovať svoje práva v konaní pred všeobecnými súdmi, atak mi bola postupom odvolacieho súdu odňatá možnosť konať pred

súdom. Súčasne bolo v odvolacom konaní porušené moje základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s článkom 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy SR

Rovnako došlo rozhodnutím krajského súdu ku porušeniu mojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, keď krajský súd nepostupoval vo veci posúdenia dôvodnosti môjho druhého nároku na náhradu škody, ušlého zisku, vo výške 50. 000,- Sk, ústavne konformným spôsobom, a nevysporiadal sa s podstatnými argumentami obsiahnutými v odvolaní.

Odvolačný súd vo veci môjho druhého nároku rozhodol v rozpore sa ust. § 157 ods. 2 O. S. P. Tvrdil, že súd I. stupňa rozhodol na základe správne zisteného skutkového stavu a vec správne právne posúdil.

Je pravdou, že na skutkové zistenia súd I. stupňa aplikoval správnu právnu normu, to však neznamená, že správne zistil skutkový stav

Podľa záveru prvostupňového súdu, v konaní údajne nebolo preukázané, aby ku poškodeniu kábla, jeho pretrhnutiu, došlo v dôsledku vadného plnenia, alebo porušením akejkoľvek povinnosti zo strany žalovaného Neprichádza do úvahy, podľa názoru súdu, už ani hodnotenie príčinnej súvislosti, ako jedného zo zákonných predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu, medzi protiprávnym konaním žalovaného a vznikom škody, keď túto príčinnú súvislosť nemožno iba predpokladať

Pritom súd I. stupňa mal za preukázané, že závada v byte žalobcu bola zistená 9. 6. 1998 manželkou sťažovateľa, ktorá sa nevedela s ním telefonicky spojiť z práce. Poruchu som toho istého dňa nahlásil Telekomunikáciám, a. s., a pracovníci tohoto subjektu odstraňovali poruchu v byte, dňa 10. 6. 1998, kedy z ich strany bolo zistené pretrhnutie telefónneho a faxového kábla. S. T. reagoval písomne, ale až na základe písomnej výzvy súdu z roku 2008, že súdom požadované doklady o vykonaní opravy v byte žalobcu sa nezachovali, nakoľko S. T., a. s. zanikli, a S. T. je ich právnym nástupcom. V konaní bolo preukázané, že S. t. odstránili poruchu v byte žalobcu dňa 10. 6. 1998, a tiež bolo preukázané, že dňa 1. 4. 1998 bola z ich strany v byte žalobcu realizovaná prekládka telefónneho a faxového kábla do žliabku medzi položenou podlahou a stenami v byte

Súd I. stupňa tu poukázal na tú skutočnosť, že aj keby sa výsluchom P. D. preukázalo tvrdenie žalobcu o vzniku ušlého zisku, ani v tom prípade by neboli splnené všetky predpoklady vzniku zodpovednosti žalovaného za túto škodu, ktoré musia byť splnené všetky súčasne, a vzťah medzi protiprávnym konaním žalovaného a vznikom škody, musí byť

bezprostredný, čo údajne nebolo v prejednávanej veci preukázané. Práve pre nesplnenie základných predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu vyčíslenej žalobcom, súd žalobu zamietol.

Tu poukazujem na tú skutočnosť, že vec zhotovená na zákazku bola žalobcom prevzatá dňa 6. 4. 1998, prekládka faxového kábla bola v byte žalobcu, vyššie uvedeným spôsobom realizovaná 1. 4. 1998.

Bezprostredne po prevzatí zákazky, žalobca vytkol žalovanému v záručnej dobe vadu, keďže sa začala podlaha vydúvať, a žiadal jej bezplatné odstránenie. Dňa 19. 5. 1998 došlo zo strany pracovníkov žalovaného ku odstráneniu vady. vyrovnaním podlahy, po odstránení líšt.

V tom čase boli zrejme káble ešte v poriadku, hoci bolo už vtedy preukázané, že podlaha bola zhotovená vadne. Vada sa vyskytla opakovane, a sťažovateľ si uplatnil právo zo zodpovednosti za vady v zmysle § 468 ods. 1 OZ, a žiadal jej bezplatné odstránenie. Vada bola odstránená až 18. 6. 1998, teda po zistení pretrhnutia telefónneho a faxového kábla.

Z uvedeného je zrejmé, že vada, ktorá bola spôsobená nekvalitnou prácou a porušením technologického postupu pri pokládke podlahy v byte žalobcu, zo strany žalovaného, spočívajúca vo vzdúvaní sa podlahy a jej rozťahovaní sa do strán, keď neboli zachované vzdialenosti podlahy od steny, tak ako to vyplýva aj zo znaleckého posudku Ing. Faitha zo dňa 15. 3. 2005, spôsobila pretrhnutie kábla

Žalovaný porušil povinnosti vyplývajúce mu z prísneho technologického postupu pri zhotovení veci na zákazku, a zo znaleckého posudku Ing. Baču zo dňa 22. 6. 2006, že nedodrжал technologický postup najmä tým, že pokladal podlahu na nerovný podklad a nedodrжал vzdialenosť podlahy od steny

Podľa môjho názoru bolo dostatočne preukázané, že žalovaný porušil svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvného vzťahu, zmluvy o zhotovení veci na zákazku, vznikla škoda, a bola bezpečne preukázaná príčinná súvislosť medzi porušením povinností zo strany žalovaného a vznikom škody, spočívajúcej v ušlom zisku. Pod pojmom ušlý zisk zákon chápe to, čo by poškodený mohol získať, nebyť vzniku škody.

Nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, ani záver odvolacieho súdu, že ja som až v priebehu roka 2008 uviedol, že ušlý zisk súvisí s ponukou P. D., ktorý sa však už v roku 2008 nezdržoval na mieste trvalého bydliska, a že až v roku 2008 som mal navrhnúť

vypočutie zástupcu S. T. Ja som navrhol doplnenie dokazovania, výsluchom P. D. listom adresovaným súdu dňa 25. 11. 2003, v ktorom som uviedol, že ušlý zisk, ktorého náhradu som si uplatnil v žalobe, súvisí s ponukou P. D., v súvislosti so sprostredkovaním zákazky na 100,000,- Sk s firmou na Sídlišku...

V tomto smere ešte raz zdôrazňujem, že odôvodnenie rozhodnutia aj odvolacieho súdu musí byť v súlade s § 157 ods. 2 O. S. P.

Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentami a návrhmi na vykonanie dôkazov strán, s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie.

Podľa môjho názoru, krajský súd pri rozhodovaní v predmetnej veci nepostupoval vôbec v súlade s požiadavkami vyplývajúcimi z ust. § 157 ods. 2 O. S. P a tiež relevantnej judikatúry ESLP, ktorou je pri svojom rozhodovaní tiež nespochybniteľne viazaný. “

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„Základné právo G. S. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 vety prvej Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11 Co 25/2009 zo dňa 21. 4. 2010 porušené bolo.

Rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11 Co 25/2009 zo dňa 21. 4. 2010 sa zrušuje a vec sa vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

Základné právo G. S. vlastníť majetok zaručené čl. 20 ods. 1 Ústavy SR, ako aj právo na pokojné užívanie svojho majetku zaručené v čl. 1 Dodatkového protokolu ku Dohovoru rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11 Co 25/2009 zo dňa 21. 4. 2010 porušené bolo.

Krajský súd v Košiciach je povinný uhradiť G. S. trovy právneho zastúpenia v sume 254,88,- Eur, na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. M. K., do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu. “

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či sťažnosť spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán (všeobecný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú. Za zjavne neopodstatnenú je možné považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05, I. ÚS 66/98, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05, I. ÚS 74/05, I. ÚS 158/05, I. ÚS 213/05).

Sťažovateľ namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu rozsudkom krajského súdu.

1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

Rozsudkom krajského súdu bol na základe sťažovateľom podaného odvolania potvrdený rozsudok Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) č. k. 12 C 671/1999-376 z 12. novembra 2008 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“), ktorým bola zamietnutá žaloba sťažovateľa o zaplatenie sumy 111 290,10 Sk z titulu plnenia zo zrušenej zmluvy o zhotovení vecí na zákazku a z titulu ušlého zisku.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že jej podstatou je nesúhlas sťažovateľa s právnym názorom krajského súdu, teda s jeho interpretáciou a aplikáciou príslušných zákonných ustanovení, ako aj s vyhodnotením skutkového stavu tejto veci a tiež sťažovateľ poukazuje na to, že krajský súd sa nevysporiadal s podstatnými argumentmi, ktoré uviedol v odvolaní proti rozsudku okresného súdu.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmavania vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00) a tiež porušenie niektorého z princípov spravodlivého procesu, ktoré neboli napravené v inštančnom (opravnom) postupe všeobecných súdov.

Ústavný súd po oboznámení sa so spisom okresného súdu sp. zn. 12 C 671/1999, rozsudkom krajského súdu, ako aj s argumentáciou sťažovateľa uvádza, že krajský súd sa vysporiadal so všetkými námietkami sťažovateľa uvedenými v jeho odvolaní. Nezistil pritom žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup krajského súdu, ktorý by nemal oporu v zákone. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia naopak vyplýva, že sa zaoberal a vysporiadal s odvolacími dôvodmi sťažovateľa, avšak sa s nimi nestotožnil.

Vo vzťahu k uplatnenému nároku sťažovateľa na zaplatenie sumy 61 290,10 Sk z titulu plnenia zo zrušenej zmluvy krajský súd v relevantnej časti odôvodnenia svojho rozsudku uvádza: „Podľa obsahu spisu žalobca v žalobe nárok na peňažné plnenie vo výške 61.290,10 Sk odôvodnil tvrdením, že v rámci uplatnenia zodpovednosti za vady voči žalovanému odstúpil jednostranne od zmluvy o zhotovení veci (podlahy) na zákazku, na základe Čoho došlo k zrušeniu zmluvy a vzniklo mu právo na vrátenie uvedenej sumy, ktorú žalovanému zaplatil. Na takúto situáciu, kedy základ požadovaného plnenia vychádza zo

zrušenej zmluvy, platný právny poriadok má úpravu expressis verbis v ustanovení § 457 Občianskeho zákonníka, ktoré ako špeciálne ustanovenie sa aplikuje práve na prípady, keď je zmluva medzi účastníkmi zrušená alebo neplatná.

Z dikcie tohto ustanovenia (súdom prvého stupňa správne aplikovaným pri posudzovaní tohto nároku žalobcu) jednoznačne vyplýva, že ak bola zmluva zrušená, je dôsledkom toho povinnosť účastníkov zmluvy vzájomne si vrátiť všetko, čo plnením zo zmluvy nadobudli, a to bez toho, aby bola táto povinnosť zákonom ďalej akokoľvek podmieňovaná. Vzájomná reštitučná povinnosť vyplývajúca z tohto ustanovenia nie je podmieňovaná určitým právnym vzťahom účastníka k predmetu plnenia, ktoré má byť vrátené (reštituované). Pokiaľ by zákonodarca totižto zamýšľal opak, výslovne by to v ust. § 457 OZ uviedol - Zrušením zmluvy medzi účastníkmi vzniká synalagmatický právny vzťah z bezdôvodného obohatenia, čo znamená, že účastník sa môže úspešne domáhať vrátenia svojho plnenia len za predpokladu, že je ochotný a schopný vrátiť druhému (žalovanému) to, čo sám prijal ako plnenie zo zmluvy. To sa týka i prípadnej peňažitej náhrady za plnenie, ak nieje možné vrátenie pôvodného plnenia (§ 458 ods. 1 OZ). V dôsledku vzájomnej viazanosti a podmienenosti práv a povinností účastníkov zo zrušenej zmluvy je aj procesné uplatnenie a uspokojenie práva jednej zmluvnej strany (žalobcu na vrátenie zaplatenej ceny) viazané na uspokojenie obdobného práva druhej zmluvnej strany (žalovaného na vrátenie predmetu zmluvy) a že povinnosť jednej z nich plniť je viazaná na rovnakú povinnosť druhej. V zmysle tohto vzťahu žiadna zo strán nemôže samostatne uplatniť svoje právo na plnenie, poskytnuté podľa zrušenej zmluvy, lebo § 457 OZ upravuje nielen spôsob, ale aj rozsah vzájomného plnenia (viď rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 3Cdo 115/2008 z 26. 2. 2009).

Tento tzv. synalagmatický záväzok sa v súdnom konaní prejavuje tak, že súd môže žalobe na plnenie vyhovieť iba vtedy, aleje v žalobnom návrhu podklad pre výrok, v ktorom bude vyjadrená vzájomná viazanosť plnení oboch účastníkov. Ak v žalobnom návrhu takýto podklad chýba, musí byť Žaloba bez ďalšieho zamietnutá,

So zreteľom na uvedené a na skutkový rámec vymedzený v žalobe, mal žalobca prispôbiť svoj žalobný návrh, to znamená vyjadriť v ňom vzájomné plnenia oboch účastníkov. Predovšetkým mal vziať na zreteľ, že ak odstúpil od zmluvy, zaniklo mu vlastnícke právo k veci zhotovenej žalovaným a v zmysle cit. § 457 OZ vznikol medzi ním a žalovaným právny vzťah z bezdôvodného obohatenia, v zmysle ktorého nevznikla len

žalovanému povinnosť vrátiť mu to, čo od neho dostal, ale vzhľadom na to, že žalovaný zhotovil vec zo svojho materiálu, vznikla aj žalobcovi povinnosť vrátiť mu žalovaným dodaný materiál na uloženie podlahy.

Žalobca sa v danej veci mohol na súde domáhať vrátenia svojho plnenia bez toho, aby v žalobe vyjadril podmienenosť tohto plnenia nárokom druhej strany len, ak by sám nebol povinný vrátiť plnenie žalovanému, napr. tým, že by podľa zrušenej zmluvy plnil výlučne on alebo ak by (do vyhlásenia) rozsudku splnil svoju povinnosť vrátiť žalovanému jeho plnenie. Takéto skutočnosti však žalobca netvrdil a v konaní ani neboli zistené, preto mal žalobca v petite žaloby túto vzájomnú viazanosť reštitučných povinností účastníkov vyjadriť, lebo súd je viazaný jeho žalobným návrhom (§ 153 ods. 2 O. s. p.), a pokiaľ tak neurobil, nemohla byť už z tohto dôvodu jeho žaloba úspešná.

Za daného skutkového stavu súd prvého stupňa správne uzavrel, že žalobca svoj žalobný návrh takto neformuloval, a preto aj z tohto dôvodu nemohol vyhovieť žalobe, ktorá tak nezodpovedala § 457 OZ a nemohol prekročiť žalobný návrh a rozhodnúť o vzájomnej povinnosti oboch účastníkov vrátiť si poskytnuté plnenia. Už z tohto dôvodu teda neostávalo nič iné, iba žalobu ohľadne tohto nároku zamietnuť. S týmto záverom súdu prvého stupňa sa odvolací súd stotožňuje a preto rozsudok, pokiaľ bola žaloba o zaplatenie sumy 62.290,10 potvrdil ako vecne správny. So zreteľom na tento dôvod, odvolací súd už nepovažoval za potrebné sa zaoberať odvolacími námietkami žalobcu v rozsahu uplatnených odvolacích dôvodov týkajúcimi sa jeho nesúhlasu so záverom súdu, že nenastali účinky zníženia zmluvy z jeho strany. K tomuto odvolací súd považuje za potrebné doplniť, že z obsahu spisu je zrejmé, že žalobca si aj bol vedomý tejto vzájomnej viazanosti plnenia, keď aj v žalobe uviedol, že v liste z 23. 10. 1998 v súvislosti s usporiadaním vzťahov medzi nimi vyzval žalovaného, aby si prevzal materiál použitý na zhotovenie veci na zákazku v jeho byte. Táto jeho vedomosť však nestačí, aby bola žaloba úspešná, keď žalobný návrh nieje formulovaný v súlade s hmotným právom.“

V danom prípade krajský súd svoje rozhodnutie založil na tej skutočnosti, že žalobca nesprávne formuloval svoj žalobný návrh, a preto nebolo možné jeho žalobe vyhovieť.

Ústavný súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením uvedeným v napadnutom rozsudku krajského súdu, v ktorom sú podrobne popísané dôvody, pre ktoré nebolo možné žalobe vyhovieť, a nepovažuje za potrebné toto odôvodnenie ešte dopĺňať.

Ústavný súd nesúhlasí s argumentom sťažovateľa o tom, že problematika bezdôvodného obohatenia, teda toho, čo dostal od žalovaného, nebola predmetom odvolacieho konania. Skutočnosť, že vo veci sťažovateľa išlo o tzv. synalagmatický záväzok znamená, že rozhodnutím súdu nie je možné uložiť povinnosť na plnenie iba jednej zmluvnej strane, ak takúto povinnosť má aj druhá zmluvná strana. To, že sťažovateľ nesprávne formuloval petit, neznamena, že problematika toho, čo dostal od žalovaného, nemala byť predmetom konania, a to tak na okresnom súde aj krajskom súde. A práve povinnosť sťažovateľa je možné označiť ako povinnosť na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorý musí byť v žalobnom petite v prípade synalagmatického záväzku vyjadrená, keďže táto mu vyplýva z § 457 Občianskeho zákonníka.

Ústavný súd sa taktiež nestotožňuje s tvrdením sťažovateľa o tom, že krajský súd ignoroval skutočnosť, že okresný súd posúdil jeho nárok ako nárok zo zmluvy o dielo, a nie ako nárok zo zmluvy o zhotovení na zákazku. Je pravda, že krajský súd sa týmito argumentmi nezaoberal, avšak z jeho odôvodnenia vyplýva, že tak neurobil preto, že rozsudok okresného súdu, ktorým bola žaloba sťažovateľa zamietnutá, potvrdil z dôvodu nesprávne formulovaného petitu zo strany sťažovateľa. Za týchto okolností nebol ani podľa názoru ústavného súdu dôvod týmito odvolacími námietkami sťažovateľa sa zaoberať, keďže prípadné pochybenie okresného súdu v tejto otázke by nemalo žiadny vplyv na rozhodnutie krajského súdu.

Vo vzťahu k uplatnenému nároku sťažovateľa na úhradu ušlého zisku krajský súd v relevantnej časti odôvodnenia svojho rozsudku uvádza: *„K jednotlivým výhradám obsiahnutým v odvolaní žalobcu sa žiada dodať, že súd prvého stupňa pri posudzovaní dôvodnosti tohto nároku aplikoval správny právny predpis, t. j. ust. § 420 OZ, ktorý aj na zistený skutkový stav správne vyložil. Odvolacia námietka žalobcu, že zavinením súdu prvého stupňa v konaní nemohli byť vykonané dôkazy - výsluch svedka P. D. a listiny z obchodnej spoločnosti S. T. nemožno akceptovať.*

Odvolaací súd zo spisu zistil, že žalobca v žalobe v súvislosti s uplatnením nároku na ušlý zisk uviedol iba jeho výšku (50.000,- Sk) a skutočnosti, že telefónny a faxový kábel bol pretrhnutý v miestnosti, kde žalovaný vykonával práce. V žalobe však neoznačil dôkazy -výsluch P. D. a listiny z telekomunikácií, ktoré by mali preukázať opodstatnenosť tohto nároku. Z obsahu spisu ďalej bolo zistené, že žalobca až v priebehu roka 2008 uviedol, že ušlý zisk súvisí s ponukou P. D., ktorý sa však v tom čase už nezdržoval na mieste trvalého bydliska. Čo zistil aj žalobca a tiež až v tomto roku žalobca navrhol predvolať zástupcu S. T. a vyžiadať listiny na okolnosti odstraňovania poruchy súvisiacej s poškodením telefónneho a faxového kábla v jeho byte (podanie žalobcu z 28. 2. 2008). Tvrdenie žalobcu, že výsluch P. D. navrhol v konaní už v čase, keď bola vypočutá jeho manželka D. S. neobstojí, lebo zo zápisnice o pojednávaní z 2. 4. 2003, kedy bola vyslúchnutá menovaná, však nevyplýva žiadny prednes, či návrh žalobcu, príp. jeho právnej zástupkyne na výsluch tohto svedka a ani na skutočnosť, že ušlý zisk súvisí s ponukou od P. D. (zápisnica na č. l. 58). K týmto odvolacím námietkam odvolací súd považuje za potrebné doplniť, že žalobcovi nič nebránilo s podaním žaloby, resp. po podaní žaloby požiadať súd o zabezpečenie týchto dôkazov, osobitne ak išlo o také dôkazy, ktorými sa mali preukázať skutočnosti vzniku ušlého zisku.“

Ako vyplýva z citovaného odôvodnenia rozsudku krajského súdu, dôvody, pre ktoré krajský súd potvrdil rozsudok okresného súdu v tejto časti žaloby, sa týkajú skutočnosti, že sťažovateľ nepreukázal opodstatnenosť tohto nároku, keďže neoznačil ako dôkazy výsluch P. D. a listiny z telekomunikácií.

Vzhľadom na tvrdenie sťažovateľa, že už listom z 25. novembra 2003 navrhol doplniť dokazovanie výsluchom P. D., si ústavný súd vyžiadal spis okresného súdu a zistil, že tvrdenie sťažovateľa sa nezakladá na pravde. V označenom liste síce sťažovateľ uvádza, že sa mu P. D. nevedel dovolať, avšak nenavrhuje túto osobu ako svedka predvolať. Pokiaľ sťažovateľ neoznačil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, neunesol tak dôkazné bremeno. Vzhľadom na to, že sťažovateľ neunesol dôkazné bremeno, krajský súd nemohol jeho odvolaniu vyhovieť.

Na záver ústavný súd konštatuje, že krajský súd v namietanom rozsudku zaujal svoj názor k sťažovateľom nastolenému problému, poukázal na to, akými zákonnými ustanoveniami sa riadil a aké skutkové zistenia a úvahy ho viedli k vyslovenému právnenému názoru.

Po preskúmaní spôsobu a rozsahu odôvodnenia napadnutého rozsudku a s ohľadom na dôvody, ktoré sťažovateľ uviedol v predmetnej sťažnosti, ústavný súd nezistil taký jeho výklad a aplikáciu príslušných zákonných ustanovení, ktoré by mohli vyvolať účinky nezlučiteľné s uvedeným článkom ústavy.

Citované rozhodnutie obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov, pričom ústavný súd konštatuje, že závery, ku ktorým krajský súd dospel, nemožno označiť za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplýva z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu v napadnutom rozhodnutí krajského súdu o takéto rozhodnutie nejde.

Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa v časti namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vo vzťahu k sťažovateľovmu tvrdeniu, že krajský súd porušil ustanovenia § 213 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), pretože vec odôvodnil výlučne aplikáciou § 457 Občianskeho zákonníka, ktorý nebol pri rozhodovaní okresného súdu, použitý ústavný súd uvádza:

Podľa § 213 ods. 2 OSP ak je odvolací súd toho názoru, že sa na vec vzťahuje ustanovenie právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve účastníkov konania, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili.

Okresný súd zamietol návrh sťažovateľa z dôvodu, že podľa jeho názoru sťažovateľ zmluvu s odporcom nezrušil a sa mal domáhať na súde odstránenia vady určitým spôsobom.

Okresný súd v rozsudku poukazuje tiež na ustanovenia § 457 Občianskeho zákonníka, keď okrem iného uvádza: *„V prejednávanej veci žalobca bol toho názoru, že účinne zrušil zmluvu o dielo, uzavretú so žalovaným pre vady zhotoveného diela. V zmysle ust. § 457 Občianskeho zákonníka je každý z účastníkov neplatnej alebo zrušenej zmluvy povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal. Táto povinnosť vrátiť si vzájomné plnenia vzniká bez ďalšieho priamo zo zákona a tieto plnenia sú vzájomne podmienené. V prípade zrušenej zmluvy, predmetom ktorej bola hnutelná vec, sú vzájomne podmienenými plnenia, t. j. vrátenie ceny za zhotovenú vec na zákazku pod podmienkou súčasného vrátenia predmetu dodávky a montáže, t. j. podlahy.“* Z už citovaného odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že krajský súd okrem iného odkazuje práve na túto časť odôvodnenia rozsudku okresného súdu. Ústavný súd preto nesúhlasí s názorom sťažovateľa, že krajský súd porušil ustanovenia § 213 ods. 2 OSP, pretože už v rozsudku okresného súdu bol § 457 Občianskeho zákonníka citovaný, aj keď v konečnom dôsledku okresný súd nerozhodol na základe tohto ustanovenia.

Podľa § 237 písm. f) OSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Ústavný súd je toho názoru, že v prípade, ak krajský súd nepostupoval v súlade s § 213 ods. 2 OSP, takéto jeho konanie by bolo možné hodnotiť ako odňatie možnosti konať pred súdom.

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, je založená na základe princípu subsidiarity. Zo subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplýva, že ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa môže domôcť ochrany svojho základného práva alebo slobody využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov pred iným orgánom verejnej moci, odmietne takúto sťažnosť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na prerokovanie (mutatis mutandis napr. I. ÚS 103/02, I. ÚS 269/06). Z uvedeného vyplýva, že v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy prislúcha ústavnému súdu právomoc zaoberať sa namietaným porušením základného práva alebo slobody za predpokladu, že právna úprava takémuto právu neposkytuje účinnú ochranu (mutatis mutandis I. ÚS 78/99). Podstatou účinnej ochrany základných práv a slobôd sťažovateľa je okrem iného aj opravný prostriedok, ktorý má fyzická osoba alebo právnická osoba k dispozícii vo vzťahu k základnému právu alebo slobode, porušenie ktorých sa namieta a ktorý jej umožňuje odstrániť ten stav, v ktorom vidí porušenie svojho základného práva alebo slobody (I. ÚS 36/96).

Pokiaľ sa sťažovateľ domnieva, že zo strany krajského súdu mal byť vyzvaný na vyjadrenie sa k použitiu ustanovenia § 457 Občianskeho zákonníka, avšak tak neurobil, mal možnosť podať proti rozsudku krajského súdu dovolanie z dôvodov podľa § 237 písm. f) OSP.

Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ mal k dispozícii účinný právny prostriedok na ochranu svojich práv, o ktorom bol oprávnený rozhodnúť dovolací súd, čo vylučuje právomoc ústavného súdu, a preto ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa v tejto časti z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu rozsudkom krajského súdu

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastniť majetok.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická osoba alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

Ústavný súd konštatuje, že v danej veci nie je dôvod, aby odlišne posudzoval aplikovateľnosť čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu.

V súvislosti s namietaným porušením čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu ústavný súd odkazuje na svoju judikatúru, podľa ktorej základné právo zaručené v čl. 20 ods. 1 ústavy (čo v celom rozsahu platí, pokiaľ ide o právo zaručené v čl. 1 dodatkového protokolu) zahŕňa požiadavku minimálnych garancií procesnej povahy ustanovených priamo v označenom článku ústavy, ktorých nedodržanie môže mať za následok jeho porušenie popri porušení základného práva na súdnu a inú právnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy), a taktiež zahŕňa požiadavku spravodlivosti súdneho konania (čl. 6 ods. 1 dohovoru; m. m. napr. I. ÚS 23/01, III. ÚS 328/05).

Ústavný súd pripomína svoju stabilizovanú judikatúru (napr. II. ÚS 78/05, IV. ÚS 301/07), ktorej súčasťou je aj právny názor, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým patrí aj základné právo vyplývajúce z čl. 20 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprosesné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru. O prípadnom porušení základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu by bolo možné uvažovať zásadne len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp.

ústavnoprocených princípov vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. v spojení s ich porušením.

Vzhľadom na to, že ústavný súd nezistil porušenie označeného základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ani práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, nebolo možné vysloviť ani porušenie základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu.

Z uvedeného dôvodu bolo potrebné sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších požiadavkách sťažovateľa uplatnených v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. októbra 2010